

[Dahlgaard.]

långiver da ikke kan aftale indeksregulering af de lånebeløb, der er dem imellem, uden at nogen blander sig i det, og uden at staten beskatter indeksreguleringen det forkerte sted. Svaret er vist, at der i bedste fald er nogen uklarhed om det.

En landsretskendelse fra 1969 tyder på, at når der er tale om et direkte forhold mellem låntager og långiver, skal et indekstilleg til en fordring allerede i dag efter gældende regler ikke beskattes som indkomst hos långiver og kan ikke fradrages af låntager ved opgørelsen af hans skattepligtige indkomst; til gengæld kan reguleringsbeløbet i princippet indregnes i det beløb, der er grundlaget for skattemæssige afskrivninger. For så vidt er alt jo godt, og man kunne sige, at så er tingene sådan, som forslaget går ud på at de skal være.

Der kan imidlertid næppe være tvivl om, at der er behov for at få slået princippet fast i positiv lovgivning, hvis indeksregulerede vilkår for opsparing og finansiering også skal finde sin plads blandt de kreditformidlende institutioners tilbud til deres kunder og dermed få en virkelig betydning i samfundet.

Det er ikke muligt at forsvare de vilkår, man i dag byder dem, der sparer op i pengeform. Gennemsnitsborgeren med gennemsnitsindtægt og gennemsnitsskat skal i dag have i hvert fald mellem 30 og 40 pct., måske mere, i årlig forrentning af sin pengeopsparing, hvis han skal have noget tilbage, efter at skatten har taget sit og den herskende inflation har taget sit. Det er klart, at hermed er vi faktisk allerede nu ude i så barokke tilstande, at en liberal økonomi vanskeligt kan fungere. Inflationen medfører en kompromittering af økonomiske handlingsmønstre, uden hvilke et liberalt samfund og en liberal økonomi i hvert fald ikke i længden kan bestå. Det gælder opretholdelsen af en personlig opsparing, og det gælder opretholdelsen af normale vilkår for langtidsinvesteringer, særlig på boligområdet.

Vi har pristalsreguleret næsten alt mellem himmel og jord, vel at mærke på områder, hvor pristalsregulering fører til forstærket inflation. Vilkårene for opsparing i pengeform bliver derimod ikke pristalsreguleret, skønt der netop herved kunne gøres en ind-

sats mod inflationen. Derfor er den personlige opsparing for lille, og derfor må man gribe til tvangsmæssige midler for at sikre den samfundsmæssigt nødvendige opsparing.

Blandt disse tvangsmidler er opretholdelsen af et i international sammenligning stort skattefinansieret overskud på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget jo det vigtigste. Men der kan være grund til også at nævne tvangsopsparingen, der skal opkræves til efteråret, samt endvidere den omstændighed, at enhver tankegang omkring sådan noget som økonomisk demokrati efterhånden drejer sig om, hvordan man kan se sit snit til at gennemføre tvangsmæssige opsparingsordninger af den ene eller den anden art. Det er alt sammen en pris, der må betales, fordi den frivillige pengeopsparing har for ringe vilkår her i landet.

Hvad angår finansieringen af udlejningsbyggeri, var venstre for et år siden med til sammen med de konservative og de radikale at kræve ligestilling mellem almennyttigt og privat byggeri, og på en sådan måde, at statstilskud til byggeriet kunne afskaffes. Med det forslag til folketingsbeslutning, vi behandler her i dag, sammenholdt med SR-aftalen om et boligpolitisk oplæg skulle dette i og for sig nu være inden for synsvidde. SR-aftalen går ud på, at det private og almennyttige byggeri, der sættes i gang i den kommende tid, til sin tid skal kunne finansieres på indekstvilkår efter den foreslåede ordning og altså uden statstilskud. For 8.000 almennyttige boliger årlig i de kommende 3 år foreslås udspændt et sikkerhedsnet i form af rentesikring til 4 pct. Det skyldes den naturlige usikkerhed over for indeksordningen, der endnu ikke er etableret, og som jo ikke møder udelt politisk tilslutning. Men det er hensigten, og det er forventningen, at sikkerhedsnettets ikke skal bruges. Realkreditinstitutionerne er, så vidt jeg har forstået det, også ved at være færdige med de praktiske forberedelser, så de kan markedsføre indeksregulerede opsparings- og finansieringsordninger, når den fornødne lovgivning er gennemført.

Regeringens svar på alt dette er uklart, og så vidt jeg kan forstå, går det nærmest ud på, at man trods alt foretrækker at opretholde særbeholdninger for det almenyttige byggeri, om end et byggeri af ned-